

Raadsvoorstel

Onderwerp: uitbreiding zwemwater en schaatsijs

Agendanr. :
Reg.nr. : 12.0935
B&W verg. : 25 september 2012
Commissie : maatschappelijke
ontwikkelingen
Cie_verg. : 28 november 2012
Raadsverg. : 11 december 2012

1) Status

Op grond van uw bevoegdheid kaders voor beleid op hoofdlijnen te stellen, bieden wij u ter vaststelling deze nota over uitbreiding zwemwater en ijs aan.

2) Samenvatting

Op 17 mei 2011 heeft de uw raad per motie gevraagd om een voorstel voor te leggen waarin de uitbreidingsopties voor zwemwater en ijs verder zijn geconcretiseerd, hierbij nadrukkelijk de belanghebbende partijen te betrekken en een koppeling te maken met andere ruimtelijke en maatschappelijk ontwikkelingen. Op basis van gesprekken met belanghebbenden en nader onderzoek is het rapport "schaatsijs en zwemwater 's-Hertogenbosch" geactualiseerd. Duidelijk is dat een eventuele uitbreiding van schaatsijs vraagt om een 30 -60 meter baan bij het Sportiom. De uitbreiding van zwemwater roept meer discussie op. Vanuit financieel en organisatorisch perspectief is het aanhaken van een extra 25 meter bad bij een van de bestaande zwembaden, Combibad Kwekelstijn en Sportiom, de meest voor de hand liggende optie. Als je kiest voor een nieuw zwembad elders in de stad dient deze te bestaan uit twee bassins (25 meter en doelgroepenbassin) om goed te kunnen functioneren. Het realiseren van een nieuw bad in stadsdeel West of Noord/Maaspoort is vanuit spreidingsoptiek en bereikbaarheid interessant. Op middellange termijn is een volledige renovatie/vervanging van Kwekelstijn aan de orde alsook de voortzetting van de exploitatie van het Sportiom . Wij zijn van mening dat verdere planvorming omtrent uitbreiding van zwemwater bezien moet worden in samenhang met deze beide ontwikkelingen. Het college acht het nemen van definitieve besluiten over vorm en locatie pas zinvol als er zicht is op voldoende financiële ruimte. Het college wil de komende jaren op zoek gaan naar financiële middelen binnen de begroting.

3) Voorstel

Bijgaand raadsbesluit vaststellen waarin wordt gevraagd om te besluiten tot:

1. Nu geen keuze te maken voor een scenario
2. De uitbreiding van zwemwater en schaatsijs te bezien in samenhang met de toekomstige noodzaak tot renovatie/vervanging van Combibad Kwekelstijn en de voortzetting van de exploitatie Sportiom en te bezien op het moment van en in hoeverre in de (meerjaren)begrotingen in de komende jaren hiertoe ruimte kan worden gevonden.

Steller : Groenen

Tel. : (073) 615 9722

E-mail : c.groenen@s-hertogenbosch.nl

4) Aanleiding

In uw vergadering van 26 januari 2010 heeft u kennis genomen van het rapport “schaatsijs en zwemwater 's-Hertogenbosch”. In dat rapport, dat reeds in uw bezit is, is in beeld gebracht op welke wijze de gemeente 's-Hertogenbosch op de korte, middellange en lange termijn kan voorzien in voldoende capaciteit geconditioneerd (gezuiverd en behandeld) zwemwater en schaatsijs (kunstijs). In een raadsinformatiebrief van januari 2011 is uw raad nader geïnformeerd over de inhoudelijke voor- en nadelen en de kosten van investering en jaarlijkse exploitatie van de mogelijke uitbreidingsopties van overdekt zwemwater en schaatsijs in de gemeente. Op 17 mei 2011 heeft u per motie gevraagd om een voorstel voor te leggen waarbij de uitbreidingsopties verder zijn geconcretiseerd, hierbij nadrukkelijk de belanghebbende partijen te betrekken en een koppeling te maken met andere ruimtelijke en maatschappelijk ontwikkelingen. Tevens wilde uw raad de opbrengsten van deze concretisering betrekken bij de beraadslagingen over de voorjaarsnota. Ondanks het feit dat er vooralsnog geen financiële middelen zijn begroot om het zwemwater en ijs op korte termijn uit te breiden, acht uw raad het van belang om de bevindingen van destijds en de visies van betrokkenen te toetsen.

5) Inhoud

Nadere toelichting op het onderwerp:

Het gesprek met belanghebbenden is aangegaan op basis van een geactualiseerde rapportage waarin de laatste demografische gegevens en zwem specifieke trends zijn opgenomen. Over de eventuele uitbreiding van het kunstschaatsijs is weinig tot geen discussie. Het eerder genoemde rapport maakte duidelijk dat uitbreiding van schaatsijs vooral ten dienste staat van het verenigingsgebruik. Het idee dat uitbreiding van schaatsijs in de vorm van een 30 -60 meter ijsvloer op de locatie Sportiom, financieel en organisatorisch de beste optie is, wordt breed gedragen. Vanuit schaats technisch oogpunt verdient een uitbreiding van “echt” kunstijs de voorkeur boven alternatieve en goedkopere kunstvezel schaatsvloer. Vanuit het oogpunt van kosten is een kunstvezel alternatief te overwegen. In dit voorstel gaan we op de uitbreiding van schaatsijs niet verder in. De mogelijkheden, verschillen en financiële consequenties staan uitvoering beschreven in het rapport “schaatsijs en zwemwater 's-Hertogenbosch” van 2010. Pas als er reëel zicht is op financiële ruimte voor een uitbreiding van schaatsijs is verdere uitwerking en concretisering zinvol.

Actualisatie zwemwater nota

De actualisatie van de zwemwater rapport leert dat in vergelijking met 2009 de behoefte aan een extra 25-meter wedstrijdbassin sterker is geworden. Die behoefte bestaat vooral uit zwemwater voor sport en sportieve activiteiten van zwemverenigingen (training en competitie), banenzwemmers, zwemles en -instructie en overige, meer doelgroepgerichte, zwemactiviteiten. In de stad is wel voldoende zwemwater voor recreatief gebruik. Naast de bestaande baden Kwekkelstijn en Sportiom voorzien ook de strandbaden in een belangrijke mate in de vraag naar recreatief zwemwater in de zomerperiode. Het tekort doet zich vooral voelen in het zogenaamde sport of sportief water. De extra vraag naar zwemwater kan ingevuld worden door een 25-meter bassin te koppelen aan een van de reeds aanwezige zwemvoorzieningen in het Sportiom of Combibad Kwekkelstijn óf door het

realiseren van een 25m wedstrijdbassin aangevuld met een doelgroepenbassin elders in de gemeente.

Een losstaand 25 meter bassin, zonder aanvullend doelgroepenbassin is vanuit exploitatief en organisatorisch oogpunt niet optimaal. Het sportwater en het water voor doelgroepen/instructie vragen om een andere watertemperatuur en bodemdiepte. Als beide typen gebruik in een enkel bassin worden ondergebracht, wat technisch wel kan, leidt dat tot problemen met de planning en beschikbaarheid van het zwemwater. Het water is dan vaak snel te warm of juist te koud voor de betreffende doelgroep of niet op het gewenste tijdstip beschikbaar omdat een andere doelgroep het water claimt. Wordt een van de beide bestaande zwemvoorzieningen uitgebreid met een 25 meter bassin dan leidt dat, in combinatie met de andere zwembassins, tot een veel betere inzetbaarheid van het water afgestemd op de gebruiker. Ook zijn de jaarlijkse exploitatiekosten van een derde zwembadcomplex hoger dan het uitbreiden bij een van de bestaande baden.

Zwemwater en de regio

Ook is gekeken naar de beschikbaarheid van zwemwater in de regio. Er is, zij het zeer beperkt, zwemwater in de buurgemeenten beschikbaar. De uren die wel vrij liggen zijn echter de incurante uren, waar eigenlijk geen vraag naar is. Gezien de hoge kosten van geconditioneerd zwemwater is het zoeken naar samenwerking in regio verband zeker zinvol. We blijven daarom de ontwikkelingen in de buurgemeenten volgen en willen hen betrekken bij eventuele vervolgstappen.

Huidige toestand Kwekkelstijn en Sportiom

Het Combibad Kwekkelstijn is al aardig op leeftijd. De laatste renovatie dateert uit 1996. Hoewel de onderhoudstoestand redelijk tot goed te noemen is, heeft Kwekkelstijn niet het eeuwige leven. De technische installaties en techniek vragen op termijn om vervanging en het bad is ook gedateerd. Omdat een zwembad een energie-intensief en onderhoudsgevoelige voorziening is, heeft nieuwbouw op basis van de nieuwste technieken vele voordelen.

Het Sportiom is een stuk jonger en kan nog een tijdje mee. Het exploitatiecontract met Sportiom B.V. loopt in 2018 af. Het is van belang om nu al na te denken en in overleg te treden over de wijze van voortzetting van dit contract. Eventuele uitbreiding van zwemwater en/of ijs speelt daarbij vanzelfsprekend een belangrijke rol en kan in deze discussie niet buiten beschouwing gelaten worden.

Overleg met belanghebbenden

In de periode maart tot en met juni 2012 zijn vier bijeenkomsten georganiseerd waarin we met zwemverenigingen, bewoners- en wijkraden in gesprek zijn gegaan over de behoefte aan zwemwater en de spreiding van zwembaden in de gemeente. De overleggen betroffen:

- het bewonersradenoverleg (22 maart 2012);
- de zwemverenigingen (11 april 2012);
- de wijkraden in 'West' (18 april 2012)
- een stadsdebat (6 juni 2012)

In de bijgevoegde notitie en bijlagen vindt u een neerslag van deze bijeenkomsten aan de hand van onderstaande conclusies, presentaties aan de wijk- en bewonersraden, de zwemverenigingen en de vertegenwoordigers van de wijk 'West'. De belangrijkste inzichten uit de bijeenkomsten zijn:

- Er is nog steeds behoefte aan extra zwemwater voor zwemverenigingen, banenzwemmers en doelgroepen. De verenigingen geven aan dat ze aanzienlijk beperkt worden in hun ontwikkeling door het gebrek aan zwemwater. Dit geldt ook voor de ijsverenigingen.
- De zwemverenigingen zien ruimte voor een aanzienlijke groei van het ledenaantal (wens tot 540 tot 780 meer zwemmers) indien er meer zwemwater beschikbaar komt.
- Zwemverenigingen zien de zwembaden als stedelijke voorzieningen, de locatie is voor hen minder relevant.
- Er is een verhuisbereidheid in het geval een zwembad elders in de gemeente zou komen, maar wel onder de voorwaarde dat de vereniging al haar activiteiten op één locatie kan concentreren. Natuurlijk heeft een zwembad nabij de woonlocatie van het (merendeel) van de leden de voorkeur (Rosmalen).
- Vanuit 'West' is er een duidelijke wens/behoefte aan zwemwater in de eigen wijk / stadsdeel. 'West' omvat hierbij meer dan alleen de wijken Kruiskamp en Schutskamp. Men wenst een brede basisvoorziening, gekoppeld aan de ontwikkelingen rondom sportpunt West en geclusterd met andere sport - en welzijnsvoorzieningen.
- Een nieuw solitair zwembad kan alleen goed functioneren en aan de zwemvraag voldoen als naast het 25-meter bassin er ook een gelijktijdig te gebruiken doelgroepenbad beschikbaar is.
- Voor een optimale spreiding van zwemwater over de stad is zowel het stadsdeel West als Noord/Maaspoort een goede locatie voor een derde zwembad.
- Op de middellange termijn (4 – 8 jaar) is een grondige renovatie of vervangende nieuwbouw van Combibad Kwekelstijn (binnen- en buitenbad) onontkoombaar.
- In 2018 loopt het exploitatiecontract met Sportiom B.V. af. De insteek is om dit contract met de exploitant te verlengen, maar de condities waaronder staan nog ter discussie. Voor Sportiom B.V. is een eventuele uitbreiding van zwemwater een belangrijk onderwerp van gesprek.

Beleidsalternatieven/scenario's:

Op basis van de rapportages, onderzoeken en consultaties van belanghebbenden blijven er drie scenario's/oplossingsrichtingen over, te weten:

Scenario 0:

Het zwemwater niet uitbreiden en daarmee accepteren dat er structureel een tekort is aan geconditioneerd zwemwater in onze gemeente. Het in stand houden van het huidige aanbod vraagt over enkele jaren (4-8 jaar) een grondige renovatie of vervanging (7-12 jaar) van het bestaande Combibad Kwekelstijn (binnen- en buitenbad). Hiermee is een investering gemoeid van circa € 9 miljoen en dit betekent een jaarlijkse exploitatielast (inclusief kapitaallasten van de investering, levensduur 30 jaar) van € 850.000,-. Voor deze vervangingsinvestering is geen dekking beschikbaar. Bij een vervanging/renovatie van Kwekelstijn kan het bestaansrecht van het buitenbad alsook de locatie van Kwekelstijn in de overwegingen meegewogen worden.

Scenario 1a:

Het realiseren van een extra 25-meter bassin als onderdeel van een van de bestaande baden Kwekelstijn of Sportiom. Bij beide locaties zijn er ruimtelijk gezien mogelijkheden om een extra 25 meter in te passen. Ook in dit scenario moet nadrukkelijk meegenomen worden de onafwendbare volledige renovatie/vervanging van Combibad Kwekelstijn (binnen- en buitenbad) alsook de voortzetting van de exploitatie van Sportiom. Het bouwen van enkel een 25-meter bassin gekoppeld aan de huidige voorziening bij Combibad Kwekelstijn of bij het Sportiom vraagt een investering van ongeveer € 3,5 miljoen. De jaarlijkse extra exploitatielast (inclusief kapitaallasten van de investering, levensduur 30 jaar) bedraagt circa € 430.000,-

Scenario 1b

Als de uitbreiding van zwemwater wordt gecombineerd met een algehele renovatie/vervanging van Kwekelstijn vraagt dat om een investering van in totaal € 12 miljoen, hetgeen betekent een jaarlijkse totale exploitatielast (inclusief kapitaallasten van de investering, levensduur 30 jaar) van iets meer dan € 1 miljoen.

Het integreren van de uitbreiding van zwemwater in een van de twee bestaande baden heeft ontegenzeggelijk aanzienlijke financiële en organisatorische voordelen. Het is lastig om deze voordelen nu al exact te berekenen mede omdat die voordelen ook afhangen van keuzes die nog gemaakt moeten worden. De belangrijkste keuze daarbij is hoe de op termijn noodzakelijke renovatie/nieuwbouw van Combibad Kwekelstijn wordt vormgegeven en hoe daarbij gedacht wordt over de locatie, omvang en functie van het buitenbad, etc.

Scenario 2:

In dit scenario wordt er naast de bestaande twee baden Sportiom en Kwekelstijn elders in de stad een nieuw derde zwembad gebouwd. Onderzoek en ervaringen in de praktijk maken helder dat een nieuwe solitaire zwemvoorziening, die zowel aan specifieke doelgroepen als sportieve zwemmers onderdak moet bieden, het beste functioneert indien het bestaat uit twee bassins, te weten een 25-meter bad aangevuld en een separaat doelgroepenbad. Dit omdat een solitair 25-meter bad voor verenigingsgebruik organisatorisch moeilijk te combineren is met de ook aanwezige behoefte aan extra doelgroepenwater (vraagt om minder diep en warmer water). Het realiseren van een nieuwe zwemlocatie bestaande uit twee bassins vergt een investering van circa € 7 miljoen, wat een jaarlijkse exploitatielast betekent (inclusief kapitaallasten van de investering, levensduur 30 jaar) van € 730.000,-.

Ook in dit scenario is op termijn een volledige renovatie of vervanging van Kwekelstijn onafwendbaar. De investering voor renovatie/vervanging komt bovenop de investering- en exploitatielasten van de nieuwbouw van een derde zwemlocatie in de stad. Samen genomen betekent dit een investering van circa € 16 miljoen en een jaarlijkse exploitatielast van ongeveer € 1,58 miljoen.

	Investering	Exploitatielast per jaar
Scenario 0	€ 9.000.000	€ 850.000
Scenario 1	€ 3.500.000	€ 430.000
Scenario 1b	€ 12.000.000	€ 1.030.000
Scenario 2	€ 7.000.000	€ 730.000

Wijze van aanpak/oplossingsrichting:

Na onderzoek en het consulteren van belanghebbenden trekken wij een aantal conclusies:

- Er is een duidelijke behoefte aan extra zwemwater en ijs voor sportief gebruik door verenigingen, instructie en doelgroepen.
- Een zwembad is voor ons als college een stedelijke voorziening en geen wijkvoorziening.
- Een eventuele uitbreiding van ijs dient plaats te vinden in de vorm van een 30 – 60 meter baan bij het Sportiom.
- In de behoefte aan extra zwemwater kan worden voldaan in de vorm van een extra 25-meter bassin gekoppeld aan een van de twee bestaande zwemvoorzieningen (Combibad Kwekelstijn of Sportiom), of door de bouw van een nieuw solitair zwembad elders in de stad bestaande uit een 25-meter bassin en een doelgroepenbassin.
- Indien gekozen zou worden voor een nieuwe solitaire zwemvoorziening (derde zwembad in de stad) kan deze het beste gelokaliseerd worden in het Westelijk stadsdeel of Noord/Maaspoort bij voorkeur in de nabijheid van bestaande andere sportvoorzieningen.
- Het bouwen van een nieuwe solitaire zwemvoorziening (West of Noord/Maaspoort) komt de spreiding en daarmee de bereikbaarheid van zwemwater ten goede, maar is ook de duurste oplossing, zowel qua investering, exploitatie als organisatie.
- Het is verstandig om de uitbreiding van zwemwater en ijs in samenhang te zien met de toekomstige renovatie/vervanging van Combibad Kwekelstijn en de toekomst van Sportiom.
- Er is nog geen financiële dekking voor zowel de uitbreiding van het zwemwater en ijs alsook voor de op middellange termijn noodzakelijke volledige renovatie/vervanging van Combibad Kwekelstijn.

Op dit moment zijn er in de meerjarenbegroting voor geen enkel scenario financiële middelen beschikbaar. Gelet op de leeftijd, functionaliteit en conditie van Kwekelstijn is het wenselijk dat op middellange termijn (4-8 jaar) grondig wordt gerenoveerd of vervangende nieuwbouw (7 -12 jaar) gepleegd wordt. Ook hiervoor moet nog in de komende begrotingen voldoende financiële ruimte worden gevonden. Het college is van mening dat het maken van een definitieve keuze voor wel of niet uitbreiden van zwemwater en ijs en in welke vorm en op welke locatie pas zinvol is als er zicht is op financiële ruimte. Het college wil zich inspannen om in de komende begrotingen daartoe ruimte te vinden. Omdat het behoud van bestaande voorzieningen geborgd dient te worden, is het college van mening dat in de discussie over uitbreiding van zwemwater en ijs de vervanging/ volledige renovatie van Kwekelstijn en de voortzetting van de exploitatieovereenkomst met Sportiom B.V. in 2018 meegenomen dient te worden.

Het rapport “schaatsijs en zwemwater 's-Hertogenbosch” , de actualisatie ervan en de gesprekken met belanghebbenden maken duidelijk welke opties er zijn, met de voor en nadelen en consequenties. Omdat er nu nog geen dekking is voor zowel het behoud van bestaande voorzieningen alsook eventuele uitbreiding van zwemwater en ijs wil ons college in de komende jaren eerst voldoende financiële ruimte zoeken in de begroting . Als er zicht is op

voldoende financiële middelen komt het college met een nader voorstel. Het college wil belanghebbenden alsook buurgemeenten betrekken bij de verdere planvorming.

Communicatie/vervolgprocedure:

Openbaar

6) Financiële paragraaf

Het voorstel heeft geen consequenties voor de begroting 2013 .

Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,
De secretaris, De burgemeester,

mr. drs. I.A.M. Woestenberg mr. dr. A.G.J.M. Rombouts

Bijlagen:

- Bijlage 1: gespreksverslag wijkraden
- Bijlage 2: gespreksverslag zwemverenigingen
- Bijlage 3: gespreksverslag Wijkraad West
- Bijlage 4: presentatie stadsdebat
- Bijlage 5: Notitie zwemwater in 's-Hertogenbosch 2012

Ter inzage:

- Rapport "schaatsijs en zwemwater 's-Hertogenbosch"

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch in zijn openbare vergadering van 11 december 2012;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25 september 2012, regnr. 12.0935;

gelet op de Gemeentewet;

Besluit

1. Nu geen keuze te maken voor een scenario
2. De uitbreiding van zwemwater en schaatsijs te bezien in samenhang met de toekomstige noodzaak tot renovatie/vervanging van Combibad Kwekelstijn en de voortzetting van de exploitatie Sportiom en te bezien op het moment van en in hoeverre in de (meerjaren)begrotingen in de komende jaren hiertoe ruimte kan worden gevonden.

's-Hertogenbosch,
De gemeenteraad voornoemd,
De griffier,

De voorzitter,

drs. A. van der Jagt

mr. dr. A.G.J.M. Rombouts